

H. G.

**Anmerkninger om nogle Nafne udi Matthiæ
Gableri Latinske Vers in Laudem Regis
Christierni II.**

trykt i København Anno 1521. mense Junio.

 En Tid jeg sammenskref min Afhandling om Kong Christierni II. forehafte Religions Reformation, blef derudi mældet om et Latinſke Vers, en her indkomnen Thidſt Mand, ved Nafn (a) Matthias Gabler, som var destineret til Professionem Græcæ Lingvæ her i Vniversitetet, hafde ladet trykke til Kongens Berommelſe, udi den Tid, da hand her var indkommen tillige med D. Andrea Carolstadio, nemlig Afn. 1521. Saasom nu samme Vers er derudi mærkeſigt, at det indeholder Nafnene paa de ſaace Professorer, som paa den Tid vare her i Københavns Vniversitet, har jeg foretaget mig at giøre dertil nogle Anmerkninger, vores Historiæ Litterariæ til en lidet Forbedring.

Verset er ifkun fire Blade in Quarto, og, foruden Titelen, ere de syv Sider fuld-trykte indtil Enden. Titelen er: "In laudem Illustrissimi Invictissimique Christierni Danorum Regis, Matthiæ Gableri Stutgardiani extemporanea Epistola." Derunder staar, i en Træfigur, Kongens Vaaben, holdet af tvende Bildmænd, med deres Kolver, og diffe Bogstafver, ARMA REGIS DACIE, som mand og finder paa flere Boger før bemæltede Tid trykte, som vel ogsaa paa nogle efter samme Tid. Neden under Vaabenet endnu til Titelen hørende: "Eiusdem Paræneticon in Comœdiam, quam M. Christophorus Jacobi Eques Danus luit." Den næste Side begynder saaledes: "Incomparabili Viro Christierno, ab epistolis Danorum Regis Illustrissimi Invictissimique Matthias Gabler felicitatem.

"Eru-

(a) See dette Societets Skriffers Tom. III. p. 22. 26.

"Erubuit guttis, celebris Christierne, salutem
 "Exiguis stillans littera ferre meam.
 "Robora Tenariis fugiens suffulta columnnis,
 "Noluit & doctum limen adire tuum &c.

Mand vil nu spørge, hvem denne Incomparabilis Vir Christier-nus har været? Jeg svarer: Hand er gandske vist den Christiern Vin-ter, en af de Tiders lærde og dygtige Folk her i Landet, som, tillige med Mester Jesper Brochmand, var Kongens Secreterer i de Danske og Latiniske Sager. Samme Mand var og een af Kong Christierns troe Tienere og Tilhængere, som fulgte ud af Landet med ham, og siden lod sig bestandigen bruge i Gesandtskaber og andre Forretninger for sin Herre. Jet Lydsk Bref af An. 1530. finder jeg ham kaldet Christiern Winter, Königl. Maj. zu Dennemarck, Schweden, und Nor-wegen ic. Secretarius, und bey Keyserl. Cammer-Gericht jetz zu Speyer Advocat und Procurator. Jet Bref af Hertug Albret i Mecklenborg, skrevet af Kiobenhavn An. 1535. i Beleyringen, har hand, foruden bemeldte Titel, ogsaa Prædicat af Doctor i begge Retter og i Læge-Kunsten. Hand pleyede, efter de Tiders Vis, at forandre sit Nafn paa Grækisk, og skrifve sig, Christiernus Chimo-nius. Hvor hand siden 1535. da hand var her i Landet, med Hertug Albret, er afblefven, er mig ikke bekændt.

Efter Exordium, bestaaende af en halfsnees Distichis, blifver Kongens Berommelser fremsatte, og den gyldene Tiid, som Hans Majest. ved sit Regiment hafde igienstkaftet, hans Viisdom, Magt, Legems og Sicels Dyder, og herlige Bedrifter, saavelsom hans Folkes Nafnkundighed (de Cimbrer, Gother, Hunner og Longobarder usor-glemte,) udstafferede, saa got som Poeten har fundet paafinde. Undertiden for maaskee at vase, det hand var sin Grækiske Profession megtig, har hand sluppet et par Grækiske Ord ind med, og blandet dem iblant de Latiniske, ex. gr.

"Excute terrorem καὶ γυιονόρες μελεδῶνες.

Og siden udi Kongens Berommelse:

"In-

"Insuper ora decor, lingvæ $\dot{\nu}$, πòτνιας πειθῶ
"Possidet altiloquæ flumina blanda suæ."

Kong Christierns Svenske Krigs-Tog, i næste Aar tilforne, samt den derefter fuldte gruelige Execution paa de Svenske Geistlige og Verdslige Raad og Adel, afmaler hand med saadanne Farver, at hand fortiner et Sted i blant denne Konges Apologister, nemlig i efterfølgende Vers:

- "Milite conducto pugnat, Mars alter in armis,
"Fertur & Ismario conspiciendus equo.
- "Hic dedit imperio rumpentes Marte secundo
"Continuo Suecos foedera sancta suo.
- "Phas & jura negant homines, & Numina fallunt,
"Non Jovis imperium, non Phlegethonta timent.
- "His domitis clarus viator celebrique triumpho
"Lucida syderei fertur ad astra poli.
- "Supplicio justè nonnullos terruit hostes
"Fœdifragos duro, ut foedera sancta colant.
- "Perfidia pœnas, ne plebs perdisceret inde,
"Turpis Romulidæ sæpe dedere suis.
- "Mecius ut dubiâ desciscens mente subactus
"Dilaceranda citis curribus ossa dedit."

Strax derpaa kommer hand til Hans Maits Freds-Dyder, nemlig Retten's Befordring, her langt bedre end hos de Thyske, samt Omsorg for Religionen og Guds Ords saavelsom anden Værdoms Fortplantelse. Og saasom dette er det mærkeligste i den hele Piece, vil jeg og oplæse dette altsammen:

- "Hic patrocinium miseris: Custodia pacis:
"Discutit ex æquo jurgia vana secans.
- "Horret dorophagos, qui deficiente crumena
"Deficiunt, miseris auxiliumque negant.
- "Quæ rabulæ tria lustra solent suspendere, donis
"Corrupti, quos nunc Teutona terra fovet.
- "Prælia bellovagos fovet hinc Germania pugnax,
"Postposita multis relligione locis.

K

"Dani

- "Dani Rege suo felices, jura Senatus
 "Qui sacrosancti discutit atque colit.
 "Cœlestis Sophiæ vindex fulcire ruinam
 "Aggreditur, doctos vult quoque habere viros.
 "Magna Carolstadio promisit præmia docto,
 "Adventum cuius curia tota vocat.
 "Gnaviter hunc procerum divina volumina Regem
 "Voluentem sequitur strenua turba suum.
 "Conciliant homini quæ æterni Numina regni
 "Et superi monstrant limina clara poli.
 "Hic bifidi Doctor juris Vincentius, alto
 "Dania quem natum protulit alma loco.
 "Et magno insignis proavorum nomine doctus
 "Christophorus suaves fundit ab ore sonos.
 "Hic rapido multos doctor qui dicit ab orco,
 "Regis Alexander vivit in arce sui.
 "Hic variis Sophiæ donis fulgensque magister
 "Matthias juvenes nocte dieque docet.
 "Hic titulis magnus sacrarum Paulus Eliæ
 "Magnificis rerum dogmata sacra canit.
 "Nec non & Torchillus amans facrosque poëtas
 "Prælegit assiduo scripta polita suis." &c.

Her givses os da Anledning, til at opholde os noget ved disse opregnede Professorers Nafne, og at conferere dennem med vort Universitets Historie, saadan som den fordum ved Erasmus Pauli Vindinium er udgivsen. Om Carlstadio, som Vinding ikke omtaler, er alt sagt tilforne, saameget som hidindtil er blefven fundet. Efter hancem folger, udi Gablers Vers, den bifidi Juris Doctor Vincentius. Ham er det vel, kand enhver svare mig, som hos Vindingium (pag. 61.) kaldes Vincentius Stegius Vinensis? Jeg siger Ja, at det blifvar vist nok den selfsamme: Men hos Vinding er hand gandske defigureret, og giort ufigendelig, og ingen i Verden skulde der kunde vide eller giætte til, hvad Mandens rette Tilnæsn var. Udi Bircherodii Excerptis af den ældste Matricula Academiæ, hvilke S. M. Albert Thura har udgivet, findes ikke

ikke noget om hannem. Thi hvad Thura pag. 56. i samme sin liden Bog, (*Infantia & Pueritia Academiae Hafn.*) har skrevet, er ikke af Bisshop Bircherods Haand, eller af den gamle Matricula, men blot allene Thuras egne *Collectanea ex Vindingio*: Altcaa har hard intet herudi opliust, men ikkun copieret en Wildfarelse. Andre for Vindings Tiid, saasom Doct. Caspar Bartholin den ældre, i sin *Oration de Ortu & progressu Academiæ Hafniensis*, udgivsen i Aaret 1620. haver ogsaa den samme Wildfarelse, og kalder ham *Vincentium Stegium*; saa at Erasmus Vinding er en heller den første. Jeg mener, at det er paa Tide, det mand hielper den brave Mand til sit rette Navn: Og naar det endogsaa var billigt, at mand beviiste saadan Tieneste til en meget ringere af den lærde Orden, saa er det endnu mere retfærdigt, at det skeer imod saadan en Mand, der var een af sin Adelige Stands samt den lærde Ordens største Prydelser i sin Tiid udi vort Fæderneland. Men hvem er det da? og hvad skal Navnet være? Jeg svarer, at *Vincentius Lungius* skal hand hede: og *Vincentius Stegius Vinensis* er ganske vist blefven læst feyl, (enten formedelst den første Skrifveres ulæselige Haand, eller formedelst Blækets Bleghed, eller af nogen anden nu ubekjendt Aarsage,) i stedeen for *Vincentius Lungius Vincentii*. Thi hans Navn var *Vincenz Vincenzson Lunge*, en Son af gamle *Vincenz Ifversen Dyre*, til *Tiirsbeck*, hvilken *Vincenz Dyre*, fordi de gamle Lungers Mands-Linie var udgaen i hans Frues Fader Hr. *Tyge Lunge*, tog hand Navnet op, og lod sig og sine Born kalde Lungers. Dette var i Kong Christierni I. Tiid. Siden blef disse nye Lungers Slegt af denne Dyre fortplantet, indtil i Kong Christiani IV. Tiid, da denne ogsaa udgik paa Mands Linien, ved det at *Osve Lunge* i sine unge Åar døde udi Italien, som var en Son af Hr. *Jorgen Lunge*, til *Odden*, Ridder, Danmarkes Riges Marsch og Raad, og Hr. *Sophie Brahe* til *Birkelse*. *Vincenz Ifversen* hafde fem Sønner, af hvilke den i Kong Christierni II. og Kong Friderici I. Historie ofte forekommende Hr. *Osve Vincentius* var den ældste, og vores *Vincentius Lunge Vincentii* var den yngste; Han hafde meget vel anlagt sin Ungdoms Tiid, treffeligen studeret, og rejst udenlands, og var blefven Doctor utriusque Juris. Og at hand er den rette, som Bartholin og Vinding hafver fordaervet os Navnet paa, og kaldet ham *Stegius*, er virkelig ingen Giætning af mig;

en heller noget Opsfund, som jeg tilegner mig Eren for. Thi den tilskrifver jeg gandske den ørlige Joanni Suaningio, som ved sin Historiam Christierni II. for mange Aar siden forde mig derpaa, saasom hand derudit taler om benæfnte Mands Person og Fortienester, samt Academiske Forretning. Caspar Bartholinus, i sit *Indice Reclorum Academie*, og Vindingius ligeledes, bemærke, at deres Vincentius Stegius var Rector i det Aar 1521. Jo. Suaningius gifver tilkiende, at Vincentz Lunge var den tiid Rector, og at hand (Suaningius) self saae og herde ham tække af fra Rectoratet udi Choret i vor Frue-Kirke. Hvis end ikke bemeldte Suaningii Bog var saa lidet gemeen og beficendt, som den nu begynder at blifve, saa fortiente dog denne Passage deraf at anføres, til at giøre denne mærkelige Mand noget mere beficendt. Det steer, ved Leylighed af Tillaflelsen til det Krigs-Tog paa Sverrigé, at Suaningius havver en vidlestig Fortælling om den tappere Cavallier, Hr. Jver Lunge; og derfra gior hand en lang og Ord-riig Digression til hans Broder, vores Doctor Vincentz, med disse Ord: (2 Bogs 8. Cap. §. 8.)

"Fratrem habuit Vincentium nomine, æquali quidem fortuna, sed ingenio valde dispari: Quod, ut ille castra sequi, horrentiaque Martis arma tractare pro summis semper habuit deliciis, ita hic Musarum placidissimarum frequentare choros, liberalibus honestissimisque vacare studiis, summae voluptatis loco esse à puero duxit, tantum fratre suo judicio superior, in eligendo hoc vitæ genus placidum atque quietum, quantum bona animi, fortunæ & corporis bonis superiora potioraque esse judicentur. Quamobrem, ut ille virtute, & belli gloria indies inclarescere dabat operam, ita hic omnes æquales ingenio & doctrina superare annitebatur. Nec fuit inanis omnino tanti viri conatus, qui indefatigabili studio eo tandem rem deduxit, ut reversus ex Galliis in regnum, ubi aliquamdiu litteris operam navarat, tantam de se spem excitaverit, ut vulgo omnibus tum fuerit persuasum, fore ut hic clarissimus D. Vincentius, pulsa barbarie quæ ante ea tempora diu Daniam longe lateque oppрesserat, bonas litteras quasi postliminio ab exilio in patriam revocatas, in scholas rursus introduceret. Vidi ego Joannes Suaningius, atque adeo præsens Hafniæ in choro D. Virginis adfui, quum hic idem nobilitate doctrinaque vir excellentissimus, officium Rectoris resignatus, supra introitum

"chori

"chori in suggestu, versa ad summum altare facie, ad bonarum litterarum studiosos luculentam latinamque haberet orationem: quum ferme per integrum horam memoriter peroraret, pietatis, virtutis atque honestatis studiosos excitando, ut una cum litteris bonis, pie-tatem, honestatem, morumque elegantiam una addiscere summa cura, studioque maximo anniterentur, quod, ut corpus umbra, ita mores doctrinam sequi, atque ab ea emolliri necesse sit. Hæc, ut dixi, cum plusquam per horam clara voce decenti gestu perorasset, nunquam interea temporis chartam inspexit; quod quidem ut in eo vivacis memoriæ maximum signum erat, ita doctores, magistri, atque auditores omnes, non minore commendatione quam admiratio-ne memoriter diu adeo perorantem audivere."

Jeg skulde vel ikke troe, at nogen vilde sætte dette Suaningii Vidnesbyrd i Twisl, eller at mand vilde tænke, det Bartholin og Binding vare nok saa erfарне Mænd, i gammelt Skrifst at læse, at de ikke funde tage Feyl. Men saa længe der ikke hafves noget bedre Argument, end dette sidste, er samme ikke værdt, at nogen der har studeret, og veed lidt af Historier og Critica, bør bekymre sig derom eller svare derpaa. Man finder og samme Vincenz Lunges Berømmelse hos Arild Hvitfeld i Kong Christiani III. Historie, ved det Aar 1536. hvor der fortælles om det ynkelige og uretfærdige Mord, som skeede paa hannem i Trundhiem, efter Erke-Bisp Olufs Befalning; og skrifver da Hvitfeld om hannem (som den Tid var Rigens Raad i Norge, og Hovedsmand paa Bergenhus,): "Hand var en pregtig Mand, veltalende, forstandig og brugelig, og var promoveret in Doctorem Juris udenlands."

Endnu maa det være mig tilladt, at rette en anden grof Bildfa-relse, som er skeet i selfsamme Mands Fornafn paa et andet Stæd; nemlig hos Arild Hvitfeld selv, udi Kong Friderich den Forstes Historie, og findes saa vel i Hvitfelds egen Edition, in 4to pag. 14. som i den anden, in folio, pag. 1299. Hvitfeld fortæller, i det Aar 1527. hvorledes Kong Gustaf i Sverrigé skref Kong Friderich til, og flagede ofver de Norske Rijs-Raad, at de ware de Oprøriske udi Sverrigé til Hielp, og at den falske Niels Sture, som stræbte ham efter Kronen, hafde sit Til-hold hos Erke-Bispen i Trundhiem og andre. Derpaa folger, hvad

Kong Friderich foranstaltede, Kong Gustaf til Tieneste i saa Maade; og deriblant læser mand da dette hos Hvitfeld: "Udi lige Maade blef "skrefvet til Erke-Bisp Oluf i Trundhiem, og Doctor Schindseck, "ester Kong Gestes Begiering, om Niels Sture, og andre saadanne, "som komme did at stemple paa Sverriges værste, at anholde." Hvem skulde nu vel i Verden kunde vide, hvo denne Doctor Schindseck var, som her bliver omtalt, som om en af de Kongel. Befalningsmand i Norge, til hvilken Kongen lod gaae sine Ordres, ligesom til Erke-Bispen i Trundhiem, og alligevel aldrig findes næfnt noget andet stæds i vore Historier? Jeg fandt sige, at udi mine yngre Aar, da jeg første gang læste Hvitfeld, motte jeg baade lee og forundre mig deroover. Men som jeg fandt det ligedan udi begge Editioner, og set ikke antegnet iblant Errata, blef min Slutning denne, at det motte være et Norsk Adeligt Stammie-Nasn, ligesom de Tilnafne hos Endste, Lautensack, Hopfensack, Fegeſack ic. Siden, da jeg blev noget mere bekjendt med baade Danske og Svenske Historier, og i sær med mange utrykte Brefve og Documenter, saae jeg, at det var ikuns en Trykke-eller Skrifvere-Heil. Det skal nemlig hos Hvitfeld hede, ikke Doctor Schindseck, men Doctor Vincentz, som Manden blef kaldet almindelig, og som findes i mange Brefve, samt og her og der i de Svenske og Danske Historier. Ja de selfsamme imellem Konning Friderich I. og Kong Gustaf I. verxlede Skrifvelder, som Hvitfeld paa berorte Stæd taler om, ere endnu tilstede, og bevidne Sagen klart. Saa Skrifver og Erik Jørensen i Kong Gustafs Historie, at honbemeldte Konge flagede, Huru Biskopen i Trondhem och Doctor Vincentius Lunge hølle medh de Sorra-dare, som in i Norge rymde wore, (pag. 188. T. I.) Den som ikke er desmere bevant med en Deel vanskelige Hænder og Skrifter af de Tiders, eller desmere agtsom og grandseendes, hand kand snart forlæse eller forgicette sig, og giøre af Vincenz, Schinseck; samt og af Lungius Vicentii, giøre Stegius Vinensis.

Efterat vi saaledes hafve hørt, hvem den første Mand er, Vincentius, alto Dania quem natum protulit alma loco, ikke en Stegius fra Bien, men en Lungius af gammel Danst Adel, og som næfnes allerforst af Gablero, fordi hand udi samme Aar var Rector Academiæ;

Saa

Saa komme vi nu til den anden Mand, ligeledes af fornemme Adel, og ligeledes Professor i Vniversitetet; Om hannem det heder:

"Et magno insignis proavorum nomine, doctus
"Christophorus suaves fundit ab ore sonos.

Hand er og den samme, som Gabler, til sidst efter sin Epistel in laudem Regis, har skrefvet et Paræneticum til Ære, om den Comedie, bemældte Christophorus Jacobi hafde componeret, og som blef ageret paa Academiet. Det begynder saaledes:

"Lector amice, diem per totum lectio cedat,
"Et manibus quicquid doctus in vrbe tenet.
"Vt cupidos pascat Comœdia dulcis ocellos
"Compositis salibus, ridiculisque jocis " &c. &c.

Nesten er af ingen Betydning, og det hele bestaaer af 12. Distichis. Men at tale nu noget om denne Christophoro Jacobi, Equite Dano, da er hand den selfsamme, om hvilken Vindingius (pag. 60.) hafver allene dette: "Christophorus Joachimus, Eques Danus, Magister Artium, Canonicus Roskildensis, quique Rector fuit annis 1518. & 1525." Saa heder hand ogsaa Christophorus Joachimus, i Caspar Bartholini *Indice Rectorum Academie*. Men hvorfore kaldes hand da Christophorus Jacobi af Gabler? Jeg svarer, at begge Dele er ret, naar mand vil agte og hensee paa de Tiders Brug, ligesom Jacob Rønnow og Joachimus Rønnow, der var een og den samme Mand. Derfore er det ingen Feil hos C. Bartholin og Vinding, der hafve rigtigen fundet ham in Matricula Academica indført med det Nafn, Christophorus Joachimi: Ey heller er det Feil hos Gabler, der skriver Christophorus Jacobi. Jacob og Jachim eller Joachim var i de Tider holdet hos vore Folk for eet og det samme Nafn, i hvor adskilte og ulige de end nu om Dage holdes for at være, og ere det virkeligen; Thi hwo seer ikke at de ere tvende nomina propria & origine & significatu diversissima? Men hvem kand for, at vore Forsædre være af anden Mening, og confunderede dem? Der ere de, som laste Hvitfeld, fordi hand falder den sidste Papistiske Bisshop i Roskilde sommetider Jacob, andenstæds Joachim Rønnow; Men Hvitfeld

seld er derudi uden skyld; Thi jeg kand fremvise endnu i denne Dag mange Original-Brefve af samme Mand, hvor hand har kaldet sig med begge Nafne: Og hvad mørkeligter, da skref hand sig stedse, og blef kaldet af andre, ogsaa af Kongen self, Jacob, forend hand blev Bisrop, men siden ester oftest Joachimus Rönnow. Hr. Jacob Trolle i Sverrigie, og Jacob Lykke til Budderupsholm i Danmark, kaldes begge ligeledes Joachim, ja oftere med dette sidste Nafn. Jacob Bjørnson, Hr. Bjørn Olufsons Son af Nielstrup i Fyen, kaldte sig ogsaa Joachim Bjørnson, og hans Sonner hedder Jep og Anders Joachimssoner, i et Skiftebref af Afn. 1449. hvilken Observation har og været velbekendt for min gamle Landsmand Peder Lauritsen Diurshytte, en i Danske Adels Historier og i gamle Brefves Læsning temmelig vel erfaren Mand. Confusionen er virkelig kommen af de tvende Bogstaves bog m, der ere hinanden saa lige og noer udi Liud og Forvandtskab. Og jeg hafver endnu et Skioede af Afn. 1401. som begynder saaledes: "Jeg "Ole Doo paa Nafnstrop gier vitterligt, at jeg hafver soldt og skiodet "til min kære Broder Jacom Doo efterstrefven Gods" ic. Og i et af Hr. Henrich Rosenfranzes Brefve af 1537. staar Tre hundrede Jacobs-Dalere, i stæden for Joachims-Daler. Denne nu omtalte Magister Christophorus Jacobi, eller Joachimi, var en Ravensberger af Slegt. Hand er og den samme, som Suaningius fortæller om, (og efter hannem Hvitfeld, efter Hvitfeld Messenius,) at hand forklarede S. Birgittes Prophetie om Kongerne, for Kong Christiern. Suaningius kalder hannem paa samme Sted Magistrum Christophorum Ravensbergensem, stemmate nobili oriundum. Og Hvitfeld hafver i Kong Friderici I. Historie (pag. 1249.) opregnet hans Nafn iblant dem, der Aft. 1523. fulgte med Kong Christiern her af Riget. Dog alligevel har jeg ikke fundet ham paa den Liste, jeg hafver seet fra Heybe-mældte Konges Tid saavel paa de ud med hannem fulgte, som paa de fra hannem tilbagedragne. Men derudier vist nok forglemt eet og andet Nafn, og ikke juft Mester Christoffers alleneste. Er hand nu reyst ud med Kongen, saa hører hand og uden al Twist til dennem, der siden bestredde sig, og komme herind tilbage. Thi udi Aaret 1525. finder man ham at hafve været anden gang Rector i Universitetet. Og dette rimler sig dog ikke med de Adelige Slegtebøger, som jeg hafver haft i Hønde;

Hænde; efter som disse tale om at denne Mester Christopher Jacobs- el- ler Jachimson skal hafve været gift, og haft en Frue ved Nafn Ellen Grubbe, Sigvart Grubbes og Mette Vlfelds Dotter; hvilken efterat hendes Mand var bortdragen af Landet med Høybemeldte Kong Chri- stiern, og ikke igienkom, giftede hun sig med en anden Mand, nemlig Henrich Arnfeldt. Jeg hafver tvende stærke Dubia imod denne Tra- dition. Thi først kand jeg ikke troe, hannem at hafve været gift: Hand var jo Professor, og tillige Cannik i Roskilde-Domkirke, hvorledes fun- de hand da hafve en Hustrue? Dernest, hvorledes kunde en Egte-Hu- strue tilstædes i de Dage at gifte sig igien, naar Manden var allene bort- remt, og ikke ved Døden afgangen? Denne Tradition i Slegte-Bø- gerne kand altsaa ikke bestaae, men er urigtig. Ja skulde mand ikke og- saa troe, at det er selfsamme Mester Christopher Rafnsberg, som næfnes iblant de Danske Commissarier af Kong Christian III. der samle- des med de Svenske, paa det Mode til Halmstad, Anno 1537. om Ho- sten: Hvorom Hvitfeld taler pag. 1494. og Erik Jørgensen i Kong Gu- staffs I. Historie, Tom. 2. pag. 98. thi hans Nafn findes hos begge disse Historicos saaledes. En anden Tradition i Slegte-Bøgerne lader jeg staae, som er, at hand var en Broder-Søn af forrige Biskop i Roskilde Johann Ibson eller Jacobsson Ravensberger, og Hr. Albret Jepsson, Ridder, som var Rigens Raad, og var An. 1515. tillige med Biskopen af Slesvig og Hr. Mogens Giee Ambassadeur til Nederlandene, til Gistermalet at slutte imellem Kong Christiern II. og Infanten Isa- bella, men siden udi Kong Friderici I. Tid Dronning Sophie Hofme- ster. Disse tvende mænd skal hafve haft en Broder, Jacob eller Ja- chim Ravensberger, der var Fader til vores Mester Christopher. Ved dette, at jeg nu næfnte Hr. Albret Jepsson, falder mig ind, at hand skref sig ikke Ravensberger, forend i Kong Friderichs I. Tid, og dette, efter Høybemeldte Konges Erindring, for at distinguerer sig fra en an- den Albret Ibsson eller Jepsson, der var en Sparre, Broder til Hr. Alage Ibsson Erke-Bisp i Lund, og til Hr. Mauridz Ibsson Rigens Raad. Dette var paa den Tid, Kong Friderich indforte, at Adelen skulde falde sig med Tilnafne, og en allene med Faderens Nafn, som af de fleste skeede, ikke af alle, som mange meener; thi mand hafver jo Peder Bilde, Johan Ore, Albret Goye, Christiern Holck, Morten Krab-

Krabbe, Otte Krumpen, og hundrede deslige flere, førend Kong Friderichs Tid.) Hvitfeld bemærker Sagen ret nok, ved Enden af Høybemældte Konges Historie, men siger os dog ikke naar eller hvorledes denne Erindring skeede af Haas Majestæt. Hvorfore jeg dette hermed vil supplere, eftersom det findes udi Rigens Raads Svar Anno 1526. til Odensee, paa de Artikle, som Hans Majest. hafde gifvet dem tilkiende: og er befattet i disse Ord: ”§. 34. Som Kongel. Majest. gifver tilkiende, om Tilnafne, Adelen skulde hafve, siger Danmarks Raad, og tykkes det ørligt være, og samtykke det saa gierne.” Altsaa hafve vi her den rette Epoque til omtalte Skif, hvilken dog ingenlunde saa straxen vedtoges af alle, men blef Tid efter Tid siden meer og meer almindelig.

Alexander, som følger næst derpaa i Gablers Vers, var mere til Hofve, end ved Vniversitetet, saasom hand var Kongens Lif-Medicus. ”Regis Alexander vivit in arce sui.” Hand er den, som hos Vindingium (pag. 59.) kaldes Alexander Kynsorum, natione Scotus, Medicinæ Professor & Regius Physicus. Her er nu ogsaa udi denne Mands Tilnafn en Feyl (ligesom tilforne i D. Vincentii,) ey allene hos Vinding, men ogsaa hos Casp. Bartholin in *Catalogo Rectorum*, hos Thom. Bartholin in *Cista Medica* pag. 2. og hos flere, som hafve skrefvet dennem efter. Hand hedde ikke Kynsorum, men Kynghorn, Kynhornn eller Kinhorn; Thi saaledes har jeg seet det af hannem self skrefvet. Og fordi hand, eller andre, hafve ogsaa skrefvet Nafnet med et dobbelt *n* i Enden, har mand giort *um* deraf, og af *h* giort *s*, hvilket ofte hender sig. Kinghorn er en Stæds Nafn i Skotland. (Vid. *Camdeni Britannia*, pag. 703. edit. Lond. 1607. in fol.) Almindelig kaldte mand hannem her Doctor Alexander Skotte, og saaledes næfnes hand i Master Christiern Pederssons Lægebog, fol. 52. b. med Berømmelse. Vindingius veed ikke længere om hannem at sige, end til Annum 1517. Men hand var her endnu 1523. Thi udi dette Åar in Januario hafver Hertug Friderich (som siden blef Konge,) undskyldet sig i et Bref til Kong Christiern, for en Paasagn, hvorom Kongens Physicus Doctor Alexander hafde berettet Hertugens Physico Doct. Matthæo Labeoni. At hand og derpaa i samme Åar har forladt Vniversitetet, og er bortreyst med Kongen, holder jeg ganske troligt.

Jeg

Jeg kand her ikke forbige, en lidet Digression at giøre, for Historiens Skyld af den Medicinske Bidenskab og dens Studio her i Landet, paa de Tider. Mand finder, at udi en Tid ikke langt fra 60. Åar, nemlig fra Universitetets Stiftelse ved Kong Christiernum I. og indtil Kong Christianus II. forbedrede, eller rettere funderede det paa nye, da hafver Vindingius og alle andre, ingen flere Professores Medicinæ, uden denne eneste Alexandrum Kinhornn, som kom herind Anno 1513. og blef her ikkun paa 10de Åar, eller maaskee 10. Åar fuldt. Vel er sandt, at vores allerførste Professor, Magister Petrus Albertius, var Medicinæ Licentiatus, men hand var tillige Jurist, Doctor Juris Pontificii, og Academiæ Vice-Cancellarius. Om hand nu ogsaa har doceret in Medicina, ligesaavelsom in Jure, lader jeg staae derhen. Thomas Bartholinus i sin *Cista Medica* har dog en tordet sætte ham iblant Medicinæ Professores, pag. 3. men regner ham allene, pag. 7. til Doctores Medicos, qui fuerunt aliarum Artium Professores. At Kongerne hafve altid haft deres Lif-Medicos, forstaer sig self; men af dem var ingen Professor Medicinæ i Universitetet, uden den forbemældte Alexander Skotte. Kong Christian I. Medicus var een af det Nafn Nicolaus Senior, en fød Pole. Efter hannem findes endnu et Skrefvet Medicinsk Volumen in fol. paa Latine, i det Kongel. Bibliothek, ikke af ham self skrefvet, men førend hans Tid, af øeldere Medicinske Skrifter samlet. Derudi staer dette foran tegnet: "Istum librum contulit Magister Nicolaus dictus Senior, natione Polonus, quondam Phisicus Cristierni Regis Daciae, Ecclesiæ Sancti Lucii Roskildensis, ut in eadem Ecclesia cantetur omni die, O Maria, in laude beatæ Virginis, seu Gaudie Maria: in laudem Dei & animæ suæ salutem." Hvad Kong Hanses Lif-Medicus har heddet eller været for en Mand, har jeg endnu ingen steds fundet. Alleneste er mig forekommet et Stykke udaf et Bref, som Hr. Tyge Krabbe, der siden var Rigens Marsch, har skrefvet, og derudi med en artig Stil opregnnet sine Dienester til Hofve fra sine unge Åar af, og fra det hand først var Dreng eller Page hos Kong Hans, og motte i nogle Åar passe paa Kong Hanses Hunde, som hand hafde mangen Fandens Dag med i Marker, Skofve, Ricere og Moseric. og siden derpaa de Campanier, hand, som Hoffinder eller Cammer-Junker, gjorde med Heybemeldte Konge, da det hendte sig Anno 1494. den Tid Kongen seglede til

Sverrigé, at "der (siger hand) kom Ild i Kongens Skib, og blef der mange Riddermændsmænd, og fattige Karle, (d. e. gemene Soldater,) ihielbrendt, og der blef den bugede Doctor med, og jeg sit og no-
gen Skader." Ilde at hand ikke har næfnt os denne tykke Doctors Nafn. Saa findes og siden, at der var hos Dronning Christine, imedens hun paa Stokholms Slot var af de Svenske indeholdt og bloqværet, en Doctor ved Nafn Carl Eger, som kom hjem med hende til København Aar 1502. Kong Christiern II. og Friderici I. Medicos har vi alt hørt næfne, nemlig Doct. Alexander Rynhorn, og Doct. Mattheus Labeo. Kong Christian III. var den største Elskere af alle ypperlige Videnskaber, Medicin, Chymie, Astronomie og ald slags Mathe-matique. Hand fandt det og ikke nok, at have beskifket vores Lands-mand, Doct. Christiern Torkildsson Morsianum, til Professor Medicinæ i Universitetet, en Mand af vidtloftig Lærdom og særdeles Klogskab, hvis Raad ogsaa blef brugt ved Universitetets nye Indretning: Men Hans Majest. bemehede sig ogsaa om at faae flere uden-lands fra, nemlig en berømt Mand, som skulde være tillige Hans Ma-jestets Lif-Medicus og Professor. Lod saa i Aarene 1537. og 1538. handle med Doct. Leonhardo Fuchsio, Den Tiid Professore til Tybingen, om at komme her, men denne undskyldede sig, som hans Brefve endnu udvi-ser. Siden lod Kongen handle med den berømte Hieronymo Cardano, ved sin Gesandt i Frankerige Hr. Jorgen Lykke; thi Cardanus var den Tiid i Paris: Hand vilde en heller dertil resolvere, endskient hand self bekiender i sit *Vita propria*, at ham blef budden ganske tilstrækkelige Bil-før. Hans Majest. lod endelig derpaa komme herind først een ved Nafn Doct. Freudenberg, dernest D. Peter Capiteyn, (om hvilke Vindingius kand læses, pag. 85. seq.) Doct. Cornelius Hamsfort, og den brave Mand Doct. Jacob Bording, som har parenteret ofver den Honpriselige Herre, og dode self Aaret efter 1560. Men at komme igien til mit Forsæt, da sunes vel, at udi de Tider for Kong Christiani III. Me-gering har Medicinen en meget her floreret offentlig, enten paa Aca-demiet eller uden for. Hvilkens Mangel Kong Frederich I. noksom ind-saae, og hafde gierne raadet Bod derpaa; men Hans Majs. gode Omhue blef ikke noksom secunderet. Hand foreslog paa Herredagene An. 1526. twende gange, at faae nogle gode og forfarne Medicos, samt og Apothe-
tere

kere herind i Provinzerne, og forordne dennem nogen vis Len og Underholdning. Rigens Raad samlykte endelig, at de got Folk motte gierne komme, men hvad Underholdningen angik, den kunde de vel self forstakke sig. Deres Svar, som de første gang gafve, staer i Aeterne med disse Ord: "Som Kongel. Majest. gifver tilskicende om Apothekere og Doctoribus at komme i Riget ic. Siger Danmarkes Riges Raad, det vare vel "got at de forskrifves, og formode de skulle vel fortiene saa meget, de finge "Deres redelige Ophold udaf, een udi Jutland, og een udi Sjælland." Men da Kongen ikke lod det derved blifve, men vilde hafve noget vissere besluttet om denne redelige Ophold, blef Svaret allene dette: "Angaaen "de Apothekere og Doctorer, siger Danmarkes Raad, at det er nytteligt, "at de vare her udi Riget; Og vide de dennem dog ikke anden Len, end hvo "dennem hafver behoff, hand lykke dennem." Herved er det vel ogsaa forblevet. Jeg skulde troe, at hvis Sl. Dr. Thomas Bartholinus hafde vidst om dette Senatusconsulto, hafde hand neppe ladet det ude af sin Cistæ Medicæ Locul. I. Mand vil nu spørge, om Studium Medicum var da saa aldeles u-øfvet her i Landene, for og ved disse Tider? Og hvorledes kom Folk astæd, og til Rette med deres Sygdomme og Helbred? Mon her ogsaa ingen Apothekere vare? Jeg svarer, i Provinzerne stunes det vel at mand en har haft Apotheker. I Kjøbenhavn hafde mand dem visseligen. Her findes et Skioede af Atno 1465. hvori Borgemester Ulild Kruses Enke i Kjøbenhavn selger en Gaard her i Staden, liggende Besten ved Rosengaarden imellem S. Peters Gaard og Mester Jo-hans Apothekers Gaard. Her findes eet af Atn. 1479. om en anden Gaard i Kjøbenhavn, liggendes i Vor Frue-Sogn paa Kjøpmannæ-Gaden, Østen næst Apothekeren. Og end eet af 1518. paa en Gaard liggende paa Kjøpmannegaden, Besten næst op til den Gaard, som Wil-lem Apotheker forдум iboede. Nu veed mand og, at foruden fremmede Quaksalvere, som løbe Landene igjennem, og fortiente her, som andensteds, Penge, og foruden Bartskere, vare her i de Tider en Mængde af Badstuer og Badere, i hver en Kjøbstæd, og disse agerede Doctore, ja holdte ogsaa Medicamenter fal. Saal hafve ogsaa de Geistlige, Präster og Munke, Nonner og Fruer, meleret sig deri, og deres Recept-Bøger vare her overflodige i de Tider. Jeg har seet adskillige deraf, nogle paa Latinſt skrefne, men flere paa Dansk. Den flittige Mester Chri-
 stiern

stier Pederssøn gifver og dette tilkænde udi sine twende Lægebøger, den ene om Stugdomme, trykt i Malmøe 1533. den anden om Urte-Band, *ibid.* 1534. hvor i Fortalen staer disse Ord: "Du finder alleweg-
ne i gamle Danske Lægebøger, at den eller den Urt er heed, kold, eller
"tor, i den første, anden, tredie, eller fjerde Trappe; Hvilket Ord Trappe
"den menige Mand ikke forstaer," ic. Altsaa behialp meenige Mand
sig meestendeels med saadanne Haandstrefne Bøger, og med de hiem-
mevoxende Ulter, som derudi recommendededes. Andre sogte hen til
de i Medicin erfарne Præster, Abbedisser og Fruer, eller til Badere.
Dette var og i andre Lande saaledes fra gammel Tid, i de Barbariske
Seculis, som mand regner til Medium Ævum, nemlig at Medicinen
blef øvet af Geistlige. Mand læser herom i det for faae klar siden ud-
komme Værk af Abbé le Beuf, kaldet *Dissertations sur l' Histoire Eccles. & civile
de Paris, Tome 2.* Hand opregner vel en Hob Medicos i det 12. og 13.
Seculis, men mand seer, at de har været alle enten Geistlige, Ecclesia-
stici seculares og Munke: eller og Joder, og at deres Videnskab og Pra-
xis var fuld af Bedragerie. Mand finder og i mange Conciliis, at Mun-
kene forbydes at practisere i Medicin; men disse Forbudde blef lidet ag-
tede. Men at komme igien til vor egen Nation, da kand mand vel ikke
andet sige, end at Læge-Kunsten, Botanica, Chymie, og hvad dertil ho-
rer, hafve jo altid haft sine Elskere hos os fra temmelig gamle Tider.
Jeg vil anfore her et Exempel af Bisrop Bo i Larhuus, som levede i Se-
culo XIV. og døde Anno 1424. Der kom, efter hans Død, en Trætte
om hvad Godz der skulde folge Kirken, og hvad Deel hans Arsvinger
skulde tilhøre. Derom dømte Erkebisop Peder af Lund saaledes Anno 1425.
"Hvad Gods Bisrop Bo indforte til Kirken, thet bor hans Arsvinge.
"Item, hvath han fæt eller sammenkom aff hans Persones Beyne, oc
"ey aff Kirkena Gots eller Kirkenes Beyne, sosom er, aff Arffeller Fe-
"thernes eller Methernes Rente, eller oc noger besynnerlik Konst, han
"kunne oc offswæthe, at afle Gots met, sosom er Alkemia, Lægedom,
"Scriverie, Male-Værk, eller annen thælik Behændigheet, eller noger
"besynnerlig Gafve hanom gifven var fore hans Persones Gunst, thet
"ber hans Arvinge." Mand erindrer sig vel og de trende vore forhen
omtalte Danske Mand, af Kong Christierni II. og Friderici I. Tider,
Doctor Christen Morsianus, Mester Christen Pedersen, og Secretere-
ren

ren Christen Winter, som vare ſamtlige i Lægekonſten promoverede og erfarte Mænd.

De paafølgende tvende i Gableri Vers har jeg intet ved at anbemærke. Matthias er, hos Vinding, Magister Matthias Petri, ſom var Decanus Facultatis Artium i ſamme Åar 1521. Og Paulus Eliæ, *titulis magnus sacrarum rerum magnificis, d. e. Theologiæ Doctor, hafves* nojsom illustreret ved *St. Christierni Olivarii Flid*, i den Bog om han-nem, udgivne her i København Ån. 1741.

Den ſidſte i de oplæſte Vers, Torchillus faldet, betyder os den lærde og velfortiente Mand, Dr. Christiernum Torchilli Morsianum, een af vores Norre-Jyllands Ornamenter. Om hannem falder dette at erindre, ſom Thomas Bartholinus i *Cifta Medica*, og Vindingius i *Academia Hafn.* hafve forglemt at ſige os, at, førend hand blef Professor, ja vel ogsaa imedens hand var det, forestod hand Vor Frues Latinſke Skole, ſom i de Tider falddes Schola Vrbis particularis; Thi Universitetet var Schola uniuersalis: Saa og, at det var til Basel, hand blef creeret Doctor Medicinæ, ſom maa være ſkeet engang imellem Ån. 1523. og 1531. Om begge Dele gifver Joannes Suaningius følgende Under-retning i *Christierni II. Regis Historia, lib. 2. cap. I. §. 5.* "Vidi ego Joannes "Suaningius, scholam particularem Hafniæ per idem tempus dum fre- "quentarem sub doctissimo Viro, M. Christierno Morsiano piæ memo- "riæ, qui post Medicinæ Doctor Basileæ promotus est, quum forte "scholam petiturus, præterirem Sigbrittæ fores hyemali tempore" &c. Iblant ſamme Christierni Torchilli Skrifter, ſom Vinding opregner, ere ogsaa tvende af hannem forglemte, hvil Titeler jeg nu vil tilfikende-gifve. Det første heder, "Arithmetica brevis & dilucida Christierni "Torchilli Morsiani, in quinque partes digesta. Coloniæ 1528." in 8. Ikke veed jeg, om det og ſkulde være den ſamme, ſom Gerhardus Jo. Voſſius, *de Scientiis Mathem. Part. II. cap. 52. §. 10.* melder om, at være trykt til Basel Ån. 1536. tillige med Jacobi Fabri Stapul. *Arithmetica*, under den-ne Titel: Christierni Torchilli Morsiani *Arithmetica Præctica*: hvilket hand maaskee ſaa være, og at Forlæggeren af denne ſildiger Edition har gjort ſlig Forandring i Titelen. Det andet af Vindingio u-omtalte Skrift, er "Dionysius de Situ orbis, à Rhennio Fannio latinitate dona-tus, à Christierno Torchilli Morsiano ad exemplar Græcum diligen- "ter

"ter castigatus, & cum memorabilium rerum & celebrium locorum
"nominibus in marginibus illustratus. Antverpiæ, apud Martinum
"Cæsarem, anno à Christo nato 1529. mense Januario." in 8. Begge
disse eyer jeg. Og eftersomudi Auctoris Memoria, hos Vindingium,
pag. 62. saavel som i Bartholini *Cista Med.* tales allene om hans Ferblisven-
de til Antwerpen, efter Kong Christiens Bortgang, og saalænge Aca-
demiet, formedelst paafølgende Uroligheder, var i Confusion; saa
lære de nu bencefnte tvende Skrifter os, at hand ikke allene til Antwer-
pen opholdte sig, men ogsaa paa andre Stæder. Thi udi det første,
nemlig *Arithmetica*, begynder hand sin Tilskrift til Mester Claus Urne,
(som hand kalder Magistrum Nicolaum Hurnum, Ecclesiæ Metropo-
litanæ Lundensis Præpositum,) med disse Ord: "Postquam optimam
rum disciplinarum gratia, non pauca Europæ gymnasia, Præposite
dignissime, perlustrasse, Coloniam tandem Agrippinam appuli.
"Vbi me quum plusculis diebus otiosum, expectatio litterarum ex pa-
tria detinuisse, cœpi mecum reputare, quanam potissimum ratione
"Academiæ Hafniensis juuentuti studiosissimæ possem prodesse & gra-
tificari. Subiit libellum quempiam de numerandi ratione contexe-
"re" &c. Siden skrifver hand, hvorledes hand hafde viist dette sit Ar-
beide Joanni Laurentio Nestuediano, & Nicolao Hamero, Roschilden-
sibus Canonicis, hvilke begge paa samme Tid vare udenlands. Den-
ne Tilskrift er dateret Coloniæ 1528. pridie Nonas Septembr. Trende
Mænd hafve i samme lidens Bog giort hannem Vers til Ære: Det før-
ste er Latinſk, af een der skrifver sig Thobernus Andenus: Nafnet er
Dansk, men skulde vel hede Thorbernum, og er mig intet om hannem
bekendt. Det andet er af den berømte Joanne Sleidano, først paa
Græsk meget snuft, og derefter det samme i gode Latinſke Vers.
Dentredie heder Joannes Chalcobates, den jeg lige saa lidet kænder til,
som til den første. Mand seer ellers af Skriftet og Fortalen, at Mor-
rianus har stædse haft sit Øye her hiem, og til at tiene Ungdommen her i
Universitetet. Hans Dionysius de Situ orbis, er vel trykt til Antwer-
pen; men Auctor var self den Tid til Löwen. Dedicationen til Seve-
rinum Harlingium, Artium liberalium Professorem, er skrefven Lo-
vanii Anno 1529. d. 23. Januarii, og begynder med Berømmelser af
Academiet til Löwen. Derudi hafves ogsaa dette Stykke, til Aucto-
ris

ris Lefnets Historie : " Ingruente jam hyemis tempestate, quum Arithmeticæ & Astronomiæ elementa tradidisse, ut patrios lares repetere, itineri, ut nosti, me accinxeram. Quod quum tu, tuique conuictores animadvertissetis, me propositum mutare, nobisque, dum pelago desævit hyems & aquosus Orion, justa mercede propria convivere hortari cœpistis ; ut studium Mathematicum, per me inceptum, in ædibus saltem tuis continuarem. Quod ubi me facturum suscepisse, librorumque huic professioni deservientium copiam desiderari comperisse, Dionysium de Situ orbis diligerenter expendi." &c. Hvoraf her sees, at hand i dette Aar gjorde sig færdig til Hiemrensen ; som jeg dog ikke veed eller nogensæds finder at være dette Aar gaaen for sig. Udi hans forte Lefnets Beskrifvelse, hos Vindingium, (ikke veed jeg hvoraf det er samlet,) staer vel, " An. 1532. pace parta, in patriam revocatus, Academiæ jam reformatæ & instauratæ Rector primus eligitur." Men hvorledes skal dette ret forstaaes og hænge tilsammen ? Der blef endeligen Fred An. 1532. den 21d Kong Christiern II. blef hidført fra Norge og fangen. Men endnu tænkte man lige saa lidet paa Academiet at sætte i Stand, som i de mange Aar tilforne. Det blef reformed og kom i Stand ikke først An. 1537. og da blef Doct. Christiern Morsianus dets første Rector An. 1538. som Casparus Bartholin in Indice Rectorum rettelig mælder.

Endeligen har mand ogsaa afsamme lærde Mand et Epigramma til den ommeldte Matthiam Gablerum, trykt ved Enden af den *Epistola in laudem Regis*, der hafver gifvet Leylighed til de nu op læste Anmærknings. Dette linder saaledes :

Christierni Torchilli ad Lectorem Tetraстichon :

" Pierios quicunque cupis gustare liquores,
 " Castalioque caput tingere fonte tuum,
 " Huc celerem conferto gradum : Gablerius adfert
 " Ex Helicone, puer, pocula larga tibi.
 " Tanta ex Gableri facundia prosilit ore,
 " Reris ut eloquii semper adesse patrem.

M m

" Smyr-

"Smyrnam si peteres, in qua regnauit Homerus,
"Hoc viso, caneres, Viuit Homerus adhuc.

Det gior mig ondt for den brave Morsianus, at hand har ydet dette sit Hylsterie paa ikke bedre Stæd. Thi af saadanne Homeris, som denne Gablerus har været, har mand, i alle Lande, ikke større Mangel, end paa Fluer om Høsten. Jeg kand derfor desmindre ynde ham, for den slemme Spotte-Glose, som hand har draget sig paa Halsen, af een ved samme Tider, der har skrefvet i Bredden af det Exemplar, jeg har brugt, disse Ord: Mulum scabit mulus. Samme Haand har og skrefvet i Bredden, ved dette Gableri Vers, Magna Carolstadio promisit præmia docto, denne bittere Anmærkning: "Recte quidem Carolo-stadium ingenti mercede conductum obstrepit. Nam casca semper cascam dicit, & pares cum paribus, veteri proverbio, facillime congregantur. Et nisi hujus poëta ejusque commilitonum perfidissimus consiliis misere seductus fuisset, qui nunc, ut tyrannus, incertis sedibus exulatur, haud dubie clarissima Cymbrorum sceptrum, cum per celebri nominis sui gloria, ut Rex christianissimus, in hodiernum usque moderaretur." Her sees vel, at dette er skrefvet, medens Kong Christiern var endnu i sin Landflygtighed, som varede kun paa 9de Åar, indtil hand kom igien til Norge 1531. hvorpaa hand Ålaret efter blef fan-gen. Om nu Autor til disse Anmærkninger har været den Canutus Daa, hvis Nafn staer i bemældte Exemplar for paa Titelen, kand hand muligt have være Claus Daaes Broder, hvilken, medens hand var Hoffsinder eller Cammer-Junker, slog nogle Bindves-Ruder ud her i et Berts-Huus i København, som Faderen Oluf Daae paa Nafnstrup mod-te betale 4000. Lod Sølf for, til Kongen. (see Hvitfeld pag. 1137.)
Og dette har maaske Broderen nu vildet hefne med disse Scholiis marginalibus.

